

«Δάφνη» – Πίσω στο Φως

Η δημόσια συλλογή «Πίσω στο Φως» αποτελείται από τέσσερα έργα που συνδυάζουν τοπική παράδοση, μνήμη, φυσικά υλικά και σύγχρονη καλλιτεχνική ματιά.

Κεντρικό υλικό είναι το άβαφο μαλλί προβάτου Ψηλορείτη, συλλεγμένο, καθαρισμένο, κλωσμένο και υφασμένο αποκλειστικά στα Ανώγεια. Η συλλογή εξερευνά την επιστροφή στο φως – στο φυσικό, στο αληθινό, στο ανθρώπινο –, μέσα από τέσσερις μορφές που συνομιλούν με τη μυθολογία, τον τόπο και την ύφανση ως έκφραση.

Τα έργα προτείνεται να παρουσιαστούν σε δημόσιους χώρους των Ανωγείων (Αίθουσα πολιτισμού - πλατεία Αρμί, Δημαρχείο Ανωγείων, Κέντρο Μουσικοχορευτικής Παράδοσης Ανωγείων, Σταυράκειο Γυμνάσιο-Λύκειο Ανωγείων), ως σύγχρονη τοιχοϋφαντική εγκατάσταση που θα θυμίζει στους κατοίκους και επισκέπτες τη διαχρονική αξία της τοπικής παραγωγής, της χειροποίητης εργασίας και της συλλογικότητας.

1. «Δάφνη» – ή αρχή ή τέλος

Η Δάφνη είναι το πρώτο έργο της συλλογής, και πτυχιακή εργασία. Ο κύκλος δεν έχει αρχή και τέλος· έτσι και το μαλλί, έτσι και η παράδοση των Ανωγείων. Το έργο λειτουργεί ως πύλη: ανοίγει τη συλλογή και εισάγει τον θεατή στην υφαντική αφήγηση.

2. «Αράχνη» – ο Τόπος

Η «Αράχνη» αναφέρεται στη μυθολογία, στη γυναικεία δεξιοτεχνία, στην πειθαρχία και την ελευθερία της κλωστής, φτιαγμένη με την παραδοσιακή ανωγειανή τεχνική του τριοπατήτηρου. Η κάθετη μορφή του δημιουργεί μια σάρωση του χώρου – βρίσκεται ανάμεσα στο ύφασμα και στη σκιά.

3. «Αθηνά» – Ο Νους

Η Αθηνά είναι το πιο αρχιτεκτονικό από τα έργα, απόλυτα ορθογώνιο και συμμετρικό, μεταφέρει την αίσθηση της λογικής, της αρμονίας, της γνώσης. Η αυστηρή κατακόρυφη και οριζόντια δομή αποτελεί φόρο τιμής στη θεά της σοφίας, αλλά και στην ακρίβεια της υφαντικής. Στο δημόσιο χώρο λειτουργεί σαν «τοίχος μνήμης», σταθερό και αμετακίνητο.

4. «Αριάδνη» – Το Νήμα

Η Αριάδνη ολοκληρώνει τη συλλογή. Συμβολίζει το νήμα, τον δρόμο, την καθοδήγηση, αλλά και την έξοδο από τον λαβύρινθο. Η Αριάδνη δεν είναι μόνο μύθος· είναι η ίδια η διαδικασία της υφαντικής – το χέρι που οδηγεί το νήμα, η νοητική διαδρομή της δημιουργίας.

Υλικά, τεχνικές και μοτίβα

Ξύλινο στρογγυλό τελάρo (το βρήκα στα σκουπίδια μαζί με τα μαλλιά, δεν έχω βρει τι ήταν ή που χρησίμευε)

Βαμβακερό στημόνι υλικό από τη δομή

Λεπτές μάλλινες δίκλωνες κλωστές από τη δομή

Παλιό υφαντό χιράμι που βρήκα στα μπάζα σπιτιού

Άβαφο μαλλί προβάτου Ψηλορείτη, που έχω συλλέξει και επεξεργαστεί, αποτελεί υλικό του τόπου, συνδέεται με την οικονομία, την ιστορία και τη ζωή των Ανωγείων, φέρει φυσική ποικιλία χρωμάτων (λευκό, μπέζ, καφέ, γκρι), συμβολίζει την αλήθεια της ύλης χωρίς επεξεργασία ή βιομηχανικό καμουφλάζ.

Τα μοτίβα που επιλέγω «γεννιούνται» από το ανάγλυφο του Ψηλορείτη, τις κινήσεις των κοπαδιών, τις ακανόνιστες γραμμές του φυσικού τοπίου και την οργανική γεωμετρία της κρητικής υφαντικής. Τα χρώματα παραμένουν φυσικά — τίποτα πρόσθετο — για να διατηρείται η ειλικρίνεια της ύλης.

Το έργο συνδυάζει τι τεχνικές ταπισερί, κόμπους χαλιών, Soumak stitch crochet.

Δημιουργώντας ένα πολυεπίπεδο υφαντικό ανάγλυφο που φέρνει κάτι παλιό σε σύγχρονη μορφή. Η καινοτομία βρίσκεται στην καλλιτεχνική επανερμηνεία των παραδοσιακών τεχνικών-υλικών, όχι στην απόρριψή τους.

Ανάμεσα στους κόμπους, στους ρυθμούς της ύφανσης και στους φυσικούς τόνους του μαλλιού, ενσωματώνω τις ιστορίες που κουβαλά ο τόπος.

Ανδριάντα Δασκανάλη - Δομή Υφαντικής Ανωγείων

Δάφνη

Κανόνες προστασίας υγείας και ασφάλειας

Κάνω όλη την επεξεργασία και το πλύσιμό του μαλλιού πρωινές ώρες, σε εξωτερικούς χώρους με καλές καιρικές συνθήκες, για επαρκή φωτισμό και καλό αερισμό. Αποφεύγω παρατεταμένη καταπόνηση χεριών/σπονδυλικής στήλης, εφαρμόζω σωστή στάση σώματος στον αργαλειό και τα εργαλεία, χρησιμοποιώ γάντια εργασίας.

Το έργο «Δάφνη» ως φορέας πολιτισμού κι όχι ως αμιγώς εμπορικό αντικείμενο.

Η συλλογή δεν αποτελεί μέσο βιοπορισμού αλλά μέσο σύνδεσης με τον τόπο, τη μνήμη και τον εαυτό μου. Κάθε έργο περιέχει χρόνο, κόπο, ιστορία και συναισθηματική αξία. Όλη αυτή η προσπάθεια θα ήθελα να οδηγήσει σε μια κοστολόγηση της πρώτης ύλης σύμφωνα με τους κανονισμούς της δίκαιης αλληλέγγυας οικονομίας ως προς τους παραγωγούς (βοσκούς). Η υφαντική για μένα είναι ριζική πράξη ταυτότητας, τρόπος να μεταφέρω ιστορίες που δεν λέγονται με λέξεις και μια διαδρομή επαναπροσδιορισμού της τοπικής παράδοσης. Επιλέγω να ασκώ την τέχνη αυτή για να κρατηθεί ζωντανή η κλωστή που ενώνει γενιές, γυναίκες, τόπους και μνήμες.

Ο στόχος και το μήνυμα της «Δάφνης» είναι:

- να αποκαταστήσει την αξία του μαλλιού του Ψηλορείτη,
- να αποδείξει ότι η παράδοση δεν είναι παρελθόν αλλά σύγχρονη μορφή πολιτισμικού λόγου,
- να καλέσει την κοινωνία να δει το μαλλί όχι ως απόβλητο αλλά ως ύλη με ψυχή με όλες τις συγκλονιστικές ιδιότητες που διαθέτει από τη φύση του
- να αφυπνίσει την ευαισθησία για τη φύση, τα ζώα και την ανθρώπινη εργασία,
- να ενθαρρύνει την κοινότητα — και ειδικά τα παιδιά — να ξαναπιάσουν το νήμα της δημιουργίας.

Το έργο δεν αναπαριστά· αφηγείται.
Δεν μιμείται· μαρτυρά. Δεν στολίζει· σημαίνει.